
Les mer om ...

I DETTE NUMMER

Historier fra medisins fortid

Hvilke operasjonsteknikker ble benyttet mot blærestein og urinretensjon i antikken? Litopedion, dvs. dødt, forkalket foster fra et ekstrauterint svangerskap, ble første gang beskrevet i Norge i 1813. På slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet var hysteri en hyppig anvendt diagnose blant både kvinner og menn. Den russiske psykiateren Vladimir Bekhterev, kjent for sin beskrivelse av ankyloserende spondylitt, ble antakelig tatt av dage pga. sin vurdering av Stalins helsetilstand. I Norge ble autorisasjon for leger innført i 1927 for å sikre befolkningens tillit til legene. Helsearbeid for sjøfolk har i mange år vært en viktig del av norsk forebyggende medisin.

Blæresteinskirurgi i antikken

Et «tiaarigt Svangerskab»

La donna è mobile – om hysteridiagnosen i Norge på 1800-tallet

Helse til sjøs og i fremmed havn

Vladimir Bekhterev – professoren som ble stoppet av Stalin

Da legene skulle autoriseres

Hva var årsaken til svartedauden?

Svartedauden bredte seg over Europa i årene rundt 1350 og reduserte befolkningen dramatisk. Stadig nye pestepidemier oppsto i de neste 300 år, også i Norge. Den bakteriologiske årsaken til disse epidemiene er nå fastlagt, men smittemekanismene er fortsatt usikre.

Var Yersinia pestis årsak til svartedauden?

Pesta kommer

Den komplekse pesten – revurderinger av en epidemi fra fortiden

I medienes gapestokk

Medieoppslag er ofte personfokusert, og mange føler seg urettmessig uthengt. For enkelte er belastningen så stor at det går utover liv og helse. Leger kan bli involvert i slike saker, bl.a. for å gi dem det gjelder en nødvendig pause med en sykmelding. Kan vi snakke om et eget medieoffersyndrom?

I medienes søkelys

Medier som skader og dreper

Nødprevensjon eller abort?

Nødprevensjon brukes av andre enn dem som tar abort. Kvinner som bruker nødprevensjon kommer oftere fra familier med høy utdanning. De som tar abort har oftere depresjon, har venner med atferdsproblemer og kommer fra familier med lav utdanning. Dette går frem av en longitudinell studie blant et representativt utvalg unge kvinner. Funnene bør få konsekvenser for det abortforebyggende arbeid, mener forfatteren.

Nødprevensjon eller abort? En longitudinell studie av unge kvinner

Sykdomsforklaringer i en annen kultur

Folk på landsbygda i India oppfatter sykdom som en følge av ubalanse mellom varme og kulde i kroppen, forheksing (dithi) og onde ånder. Deres atferd ved sykdom er i stor grad bestemt av slike oppfatninger, noe som gjør kommunikasjonen mellom pasient og vestlig orienterte leger vanskelig. To norske studenter har gjort feltstudier i en indisk landsby. Funnene kan ha relevans i et flerkulturelt Norge.

Årsaksbegreper og helseatferd i indisk folkemedisin

Publisert: 13. desember 2007. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 30. mars 2026.